VITALII TRENEV

INDIENII

★★

COLECȚIA POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

EDITATĂ DE REVISTA
ȘTIINȚA și TEHNICA

7

1956

AU APĂRUT ÎN COLECȚIA NOASTRĂ:

Nr. 1-2 — METEORITUL DE AUR (partea I și a II-a)
de Octavian SAVA

Nr. 3 — A 12-a VARIANTĂ
de Leonid PETRESCU

Nr. 4 — MAREA EXPERIENȚĂ
de M. NAUMESCU
și
PROXIMA CENTAURI
de M. BRATEȘ

Nr. 5 — INIMĂ DE CIUTĂ
de A. ROGOZ și C. GHENEA
și
O ÎNTÎMPLARE OBIȘNUITĂ
de P. STĂNESCU

Nr. 6-7 — INDIENII (partea I și a II-a)
de Vitalii TRENEV

INDIENII

de VITALII TRENEV

(Continuare din numărul 6)

PE BRICUL RUSESC

Parsons era cu gîndul numai și numai la răzbunare. Totul îi amintea aci moartea matelotilor săi. Știa prea bine că fuseseră niște netrebnici, nici nu simțea pentru ei o prea mare simpatie. Era însă nu mai puțin adevărat că au fost americani, oameni slabi, și tot sîngele clocotea în vinele lui la gîndul că niște indieni, demni de dispreț și becisnici, au fost în stare să-i răpună, fără să-și fi primit pentru aceasta cuvenita pedeapsă.

Se sculase odată cu răsăritul zorilor, se spălase cu apă rece, apoi se apucase să se îmbrace poruncind să i se pregătească un șlep ca să se ducă pe bricul rusesc.

Parsons era mic de statură, uscățiv și arăta mai tînăr decît vîrsta. Se îmbrăca după moda veche, nu în felul celor de la Boston. Pentru ca părul său lung și blond să nu se împrăștie pe umeri, îl lega cu o panglică neagră. Purta un fel de redingotă cu guler mare, iar în loc de cravată un jabou, avea pantalonii scurți, ciorapi și pantofi cu botul drept și catarame mari. Își puse tricornul și ieși pe punte.

Lîngă „Sfîntul Nicolae", pe undele liniștite ale oceanului, foiau mai bine de zece caiace cu vînători aleuți. Două baidare [1]) păreau să păzească pîlcul acesta de bărcuțe ușoare și sprintene, așa cum păzesc rațele adulte un cîrd de boboci. În afară de vîslași, în fiecare baidară se găseau cîte cinci pușcași înarmați.

Voind să cunoască motivul acestei animații, Parsons își plimbă în jur privirile. Spre miazănoapte, linia orizontului era închisă de un promontoriu stîncos, în jurul căruia se zăreau o mulțime de „pui" — insulițe stîncoase, stînci și pietre mari. De la promontoriu, malul cobora treptat și, după ce descria un cot, se transforma într-o plajă nisipoasă, netedă, care se întindea spre miazăzi cît vedeai cu ochii.

Fîșia aceasta lată și nesfîrșită a plajei era încadrată de dunele în spatele cărora se vedea covorul verde al pădurilor de cedri, iar mai departe, spre interiorul țării, se înălțau măgurile viorii ale munților. Soarele abia răsărise pe cer. Văzduhul și oceanul mai păstrau încă o nuanță trandafirie de sidef, iar nisipul de pe mal și dune părea auriu-roșcat.

---

[1]) Baidare — spre deosebire de caiacele mici, acoperite în întregime de piele — sînt bărci de piele mai mari, deschise, în care încap 15—30 oameni.

Pe nisipul acesta auriu, Parsons văzu mai bine de zece pirogi mari şi negre care cu o seară înainte nu fuseseră acolo. Lîngă pirogi se mişcau fără grabă nişte punctuleţe negre. Erau indienii. Parsons se uită întrebător la şeful de echipaj, O'Hara, care stătea lîngă el, ciupindu-şi cu un aer concentrat barba roşcată. Această barbă îi creştea începînd de la sfîrcurile urechilor şi urma contururile fălcii de jos, fără a trece de această limită.

— Ce e cu forfota asta, O'Hara? întrebă Parsons cu un glas obosit

— Ruşii şi aleuţii pornesc să vîneze castori de mare între stîncile de la promontoriu, răspunse şeful de echipaj fără să exprime nici aprobare, nici dezaprobare.

— Este o nebunie să-ţi fărîmiţezi forţele în văzul inamicului! exclamă Parsons şi cobori grăbit în şlep.

Peste cîteva clipe, se urcă pe „Sfîntul Nicolae".

Zărind şlepul lui Parsons, Sisoi Slobodcikov, care supraveghease în persoană plecarea vînătorilor aleuţi, lăsă totul în grija ajutorului său şi se urcă pe punte pentru ca împreună cu cîrmaciul său Semenov să aştepte acolo sosirea americanului.

Parsons întinse mîna întîi cîrmaciului, un bărbat scund şi gras (căruia i-a dat preferinţă pentru că Semenov ştia englezeşte), apoi lui Slobodcikov.

Înalt şi lat în umeri, cu barbă şi înfăţişare impunătoare, acesta din urmă strînse condescendent mîna mică şi rece a omului din Boston. Cu cîţiva ani în urmă, într-o încăierare aprigă, o suliţă de in-

dian se rupsese de falca lui Slobodcikov şi o aşchie a ascuţişului ei de os, alunecind în sus, îi scosese ochiul şi-i spintecase sprinceana şi pielea de pe frunte pînă la rădăcina părului. Cicatricea aceasta groaznică, statura lui vinjoasă şi barba scurtă şi deasă îi dădeau lui Sisoi o înfăţişare războinică şi amenințătoare, dar ochiul sănătos privea de sub streaşina sprîncenei calm, binevoitor şi inteligent.

— Cum de rişti dumneata să-ţi trimiţi oamenii la vînătoare? Vor fi ucişi cu toţii! spuse Parsons făcînd un gest spre vînătorii ale căror caiace înaintau repede spre promontoriu şi spre coasta pe care se vedea acum desluşit tabăra indienilor apărută peste noapte.

Înţelegînd fără traducere cuvintele lui Parsons, Slobodcikov zîmbi:

— Nici o grijă, ştiu ei să se apere. Dacă ar fi să te temi de lupi, n-ar trebui să te duci nici în pădure. Cînd e pe apă, un aleut de-ai noştri face cît cinci indieni. Pe uscat, fireşte, lucrurile stau altfel.

Semenov îi tălmăci cuvintele. Parsons îşi frecă nervos cu mîinile faţa palidă şi trasă şi-şi potrivi tricornul care alunecase într-o parte. Sîsoi îl urmărea atent din ochi căutind să înţeleagă ce fel de om este căpitanul, căci Parsons nu semăna mai deloc cu lupii aceia de mare cu care Slobodcikov era obişnuit să aibă de-a face.

— Ce aveţi de gînd să întreprindeţi cu privire la relaţiile mele cu indienii? întrebă Parsons.

— Mai întîi să se facă de-a binelea ziuă, răspunse sfătos Slobodcikov după ce ascultă tălmăcirea lui Semenov, să se facă ziuă şi să ne dumirim cam cum o să fie vremea de azi. Şi atunci, dacă vremea ne îngăduie, ne tragem şi noi mai aproape de mal, ca să ajungă pînă acolo bătaia tunurilor noastre, iar noi doi debarcăm.. Slobodcikov se uită cam cu îndoială la pirpiriul de Parsons. Dacă vrei, mă duc şi fără tine şi aranjez acolo toate treburile tale. Dacă tovarăşii tăi mai sînt în viaţă, îi răscumpărăm noi de la indieni.

— Dar dacă au fost omorîţi? întrebă Parsons.

— Atunci nu mai e nimic de făcut.

— Şi plecăm aşa de aci, cu buza umflată?

— Păi, pentru ce am mai rămîne dacă nu dăm de ei? Ia să-l lămureşti tu asta, Iakov Ilici, pofteşte-l pînă una alta în careu să ia cu noi o cafeluţă. Nu-l vezi cum arată, s-a schimbat chiar la faţă.

— Parcă e puţin lucru să pierzi douăzeci de inşi din echipaj! spuse Semenov, plin de simpatie. Nu-i vorbă că erau toţi nişte bandiţi, unul şi unul. Oricum, tot suflete de oameni erau. Iar dînsul mînca cu ei de la acelaşi cazan.

Coborîră toţi trei pe o scară într-o cabină spaţioasă, la pupa bricului, cu o fereastră largă prin care coasta se vedea ca-n palmă. Sub fereastra cu cercevele trainice, cu ochiuri mici, repetînd motivele de pe brîul pupei, era aşezată o canapea acoperită cu covor. În mijlocul cabinei se afla o masă de lemn roşu, lustruită, înşurubată în podea; pe perete atîrna un dulăpior. Pe tavanul alb, vopsit în ulei, se jucau reflexe vesele oglindite de undele mării. Li se servi cafea, rom şi pesmeţi. Semenov îl ospătă prietenos pe Parsons.

Parsons primi cu plăcere şi goli una după alta două ceşti de cafea neagră, refuzînd romul.

— Ah, mister Sîsoi, spuse el, prinzînd puţin curaj şi chiar ceva culori în obraz. Nu pot să vă spun cît de mult mă mihneşte sîngel-

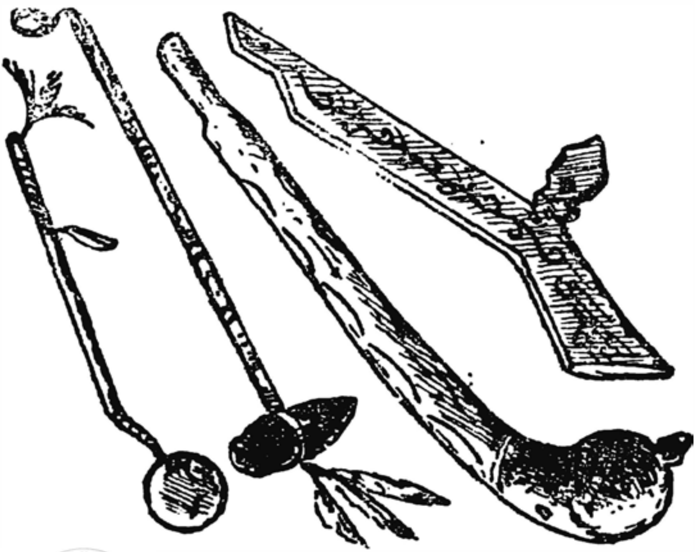
rece, aş spune chiar mai mult, nepăsarea dumneavoastră. Vorbiţi atît de liniştit despre această cumplită fărădelege.

— Nu prea mă dumiresc unde vrea să ajungă? spuse Slobodcikov după ce Semenov îi tălmăci cuvintele emoţionante ale lui Parsons.

— Vedeţi, sir, urmă căpitanul, toată chestiunea este că nu au fost ucişi cetăţeni ai domniilor voastre. Sînt convins că dacă în locul dumneavoastră s-ar fi aflat un căpitan american ori englez, ar fi judecat şi ar fi procedat cu totul altfel. Trebuie să vă spun, sir, că eu, aşa cum mă vedeţi în faţa dumneavoastră, sînt un om fără răutate şi cu frica lui dumnezeu. Nu sînt un bigot, sir, de felul quakerilor din Noua Anglie, dar sînt un om pios! Sînt tată de familie. Am cinci copilaşi nevinovaţi, sir. Şi iată, vă spun că, aşa cum sînt eu, aş nimici cu miinile mele fiarele acestea cu chip de om, fără a socoti prin aceasta că am păcătuit înaintea domnului. Nu sînt oameni, sir! Sînt nişte sălbatici fioroşi ca demonii şi vătămători ca scorpiile. Pîngăresc lumea lui dumnezeu cu răsuflarea lor spurcată. Avînd sub comandă cincisprezece voinici de felul ruşilor dumneavoastră, pe cei şase matelоţi ai mei şi încă şaptezeci de aleuţi, am putea, sir, să trecem prin foc şi sabie întregul litoral de la capul Grey-Harbour!

Căpitanul Parsons aproape că strigă aceste din urmă cuvinte. Apoi îşi îngropă faţa în miini şi se propti cu coatele pe masă.

După ce ascultă tălmăcirea grăbită a lui Semenov, Sîsoi strînse din fălci atît de tare încît barba i se ridică în sus, fruntea se albi, iar înspăimîntătoarea cicatrice deveni roşie ca focul. Se ridică în-

Arme

cet și amenințător, dar Semenov puse mîna pe reverul hainei sale și spuse repede și rugător:

— Sisoi Ivanovici, lasă-l în plata domnului, Sisoi Ivanovici! Lasă-l drăguțule, n-auzi?

Sisoi se așeză gîfîind din greu, apoi deodată zîmbi.

— Ducă-se dracului, pocitania! Ia spune-i tu, Iakov Ilici, dar te rog dă-ți osteneala și tălmăcește-i ce spun cuvînt cu cuvînt. O faci?

— O să-mi dau toată osteneala.

— Spune-i lui că de-alde ei umblă mulți pe aci și fiecare pe riscul propriu: face cît face negoț, mai face și cîte o boroboață, iar apoi o șterge în larg, știind că n-are cine să-l tragă la răspundere. Iar noi sîntem o corabie care navighează sub steagul rusesc, aparținem companiei ruso-americane, așa că sîntem un fel de instituție de stat. Noi trebuie să trăim cot la cot cu lumea de aci și să n-o socotim scorpie. Spune-i tu, Iakov Ilici, că am avut pînă acum de multe ori de-a face cu indienii, port chiar pe pielea mea o însemnare dovedind cum că sînt cu adevărat niște sălbatici și nu le prea plac străinii. Cu toate acestea, dacă ajungi să-i cunoști mai îndeaproape, vezi că, deși-s păgîni, sînt tot oameni ca și noi, ca și dînsul. Și-și iubesc copiii și nevestele nu mai puțin ca Parsons. Ia să mi-l întrebi tu, Iakov Ilici, dacă oamenii lui și-au făcut de cap, s-au ținut de blestemății și de jafuri Cred că nu s-a putut fără asta. Dealtminteri, indienii ăștia băștinași arareori fac pe nebunii. Spune-i că acum, să tot fie, vreo trei ani s-a întîmplat ca indienii din tribul coliujilor să atace într-o zi oameni de-ai noștri care pînă atunci trăiseră în bună pace cu dînșii. Și nu i-au atacat din voia lor, ci asmuțiți de un navigator din ăștia, tot ca dînsul. Tot ei le-au dat indienilor și puști ca să aibă cu ce lupta împotriva oamenilor noștri. Mai mult decît atît: trei matrozi americani, fugiți de pe o balenieră pe care băieții noștri i-au primit bine, au luptat laolaltă cu indienii împotriva noastră, au dat foc la acoperișul de la arest trăgînd cu dopuri de cîlți, iar apoi au tras în ai noștri... Băieții noștri s-au apărat, dar ce puteau face cînd totul în jur ardea, iar dușmanii numărau cîteva sute de oameni?... Astfel au pierit vreo cîteva zeci de oameni de ai noștri printre care și femei... Nici n-am mai întrebat dacă nemernicii ăia trei s-au mai angajat ori ba pe vasul lui... Dracu să-i ia! Ei, asta-i!

Slobodcikov răsuflă adînc și se uită urît la Parsons cu ochiul său unic, injectat de sînge. Apoi a urmat:

— Noi am aflat de nenorocirea asta. Tocmai bine a venit și un vas militar din flota rusă — „Neva" I-am împresurat pe acești coliuji în fortăreața lor, dimpreună cu nevestele și copiii lor. Ce-ai fi făcut în locul nostru, căpitane Parsons? I-ai fi nimicit pe toți fără a crede măcar că ai săvîrșit un păcat înaintea domnului. Așa e? Dar noi n-am făcut așa, deși, drept să-ți spun, ne mîncau palmele de dorul răzbunării. Le-am luat coliujilor fortăreața lor, iar pe dînșii i-am cruțat, cu toate că s-au rugat și triburile vecine să le fie îngăduit să-i nimicească pe coliuji și să-i ia ca sclavi. Noi am stat și am judecat că, chiar de s-au făcut vinovați de o vină mare, aceasta s-a petrecut mai mult din cauza sălbăticiei lor și a întărîtării din partea altora. Și iată că acum, în locul fortăreței dărîmate, s-a ridicat una nouă, o adevărată fortăreață cu numele de Novo-Arhanghelsk și, de bine de rău, trăim acum cot la cot cu coliujii aceștia cău-

tind a preschimba în prietenie îndîrjirea ce o au din născare. Eu unul nu pornesc cu foc şi sabie împotriva indienilor de prin partea locului Să nu-şi pună Parsons nădejdea in mine în privinţa asta. Dar dacă, la o adică, vreunul din marinarii lui o mai fi în viaţă, in chestia asta îl ajut, precum i-am făgăduit. Ia să-i tălmăceşti toate astea lui... omului ăstuia cu frica lui dumnezeu!

Slobodcikov se intoarse bătînd in masă cu degetele lui groase.

— Să-i transmiţi lui mister Sisoi, spuse cu răceală Parsons, care-şi recăpătase între timp întreaga stăpînire de sine, că discursul domniei sale nu m-a convins cituşi de puţin. Nu pot să stărui totuşi ca el să procedeze împotriva intereselor sale. Sînt gata să primesc cu recunoştinţă ajutorul său in măsura in care va putea să mi-l acorde.

— Bine! mormăi întunecat Slobodcikov după ce Semenov i-a tălmăcit cuvintele lui Parsons. Mă duc să dau dispoziţii. Timpul pare să se fi stabilit şi trebuie să ne pregătim de debarcare. Iakov Ilici, tu rămîi, de bună seamă, pe bord. La tunuri îl las pe Kurmacev comandant de artilerie... se descurcă el! Bricul îl vom ancora de nădejde, la pupă şi la proră, intors cu bordul spre mal. Dacă o fi să ni se intimple ceva, preiei tu comanda şi faci cum crezi de cuviinţă, după cum se intorc lucrurile Asta-i tot

Făcindu-i lui Parsons un semn cu capul, Slobodcikov ieşi din cabină şi scara scirţii jalnic sub pasul său greoi.

Planul de acţiune al lui Slobodcikov era simplu. Avea la dispoziţia lui cincisprezece marinari ruşi, toţi unul şi unul, oameni păţiţi şi pricepuţi la toate. Afară de ei pe „Sfintul Nicolae" mai erau şaptezeci de vinători aleuţi, marinari iscusiţi şi ageri, invăţaţi să parcurgă in caiacele lor uşoare de piele distanţe foarte mari. Erau cu toţii inarmaţi cu puşti şi mai luaseră nu odată parte la diferite încăierări. Mulţi dintre aleuţi se mai invăţaseră cu munca de mateloţi pe vas, iar şeful lor, Maxim, om mai in virstă, era un bun ajutor al lui Semenov şi Slobodcikov

Slobodcikov hotărî să debarce pe mal sub acoperirea tunurilor de pe bric, împreună cu nouă ruşi şi patruzeci de aleuţi. Acest detaşament trebuia să asigure ca tratativele să se desfăşoare fără primejdie. Urma ca şase ruşi să rămînă pe bord pentru a deservi tunurile bricului sub comanda bătrînului Kurmacev. Mai rămîneau pe vas şi zece vinători aleuţi, ca să le fie de ajutor tunarilor în caz că indienii ar porni la abordaj. Bricul american cu rămăşiţele echipajului său comandate de O'Hara trebuia să se ţină, cu pînzele cele mici ridicate, în apropiere de „Sfîntul Nicolae", ca să-i poată veni la nevoie in ajutor cu artileria sa. Alţi douăzeci de aleuţi rămaseră pe bricul din Boston, împreună cu O'Hara, in chip de garnizoană.

Slobodcikov se sui pe punte, scutură din cap, mişcîndu-şi pletele castanii şi dese şi trase adînc aerul în piept.

— Ce frumos e! Şi ce aer bun şi proaspăt e aci, spuse el.

Scrutînd din ochi coasta mării, dădu poruncă să-l cheme la dînsul pe Kurmacev, Maxim şi Sobacinikov. In curind toţi trei urcară pe puntea de sus. Slobodcikov le expuse planul său de acţiune.

— Ai înţeles, Maxim? îl întrebă el pe aleutul scund şi îndesat, cu umerii laţi, care stătea in faţa lui descoperit şi îmbrăcat cu „parca" lui de blană. Avea un obraz fălcos, nemişcat ca de piatră, şi-l asculta atent pe Sisoi, privindu-l cu ochii săi negri, puţin oblici.

— Cum să nu-nţeleg! spuse fără grabă Maxim. Trebuie să aşteptăm. Cînd ni-i face semn, om trage. Nu-i mare lucru de înţeles.

— Vezi de te ţine bine. Să te iei după Sobacinikov; ce-o face el, asta să faci şi tu.

Sobacinikov, un bărbat vînjos cu barba aurie, cu pălărie de pîslă pe cap şi o cămaşă indiană de antilopă cu ciucuri, îi făcu cu ochiul lui Maxim şi spuse, stîlcindu-şi cu tot dinadinsul vorba:

— Eu dai semn, tu trage... Aşa-i Maximuşka?

Maxim zîmbi uşor din colţul buzelor.

— Lăsaţi glumele, spuse sever Sisoi şi se întoarse spre Kurmacev.

Acesta avea o barbă căruntă, era de statură potrivită şi purta un fel de redingotă rusească, în trei clini, cizme şi căciulă de vulpe. Kurmacev aştepta calm poruncile. Ochii săi albaştri, mult prea limpezi şi pătrunzători pentru un bătrîn, priveau atent şi cu multă vigilenţă.

— Noi doi n-avem prea multe de vorbit, Ivan Feodorovici, zise Sisoi. Te las comandant peste tunuri. Procedează cum vei crede de cuviinţă, pe tine nu-i cazul să te înveţe omul. Am auzit un zvon cum că de tînăr ai fost mare meşter cu tunul, încă în Rusia.

— Să nu te încrezi în orice zvon, Sisoi Ivanîci, răspunse Kurmacev calm şi cu demnitate. Cu tunurile, de bună seamă, mă pricep să umblu; apoi am şi oameni învăţaţi. Nu-ţi fie teamă!

— Foarte bine! spuse Slobodcikov. Duceţi-vă voi doi, Hariton şi cu Maxim, să-i pregătiţi pe oameni şi să revizuiţi armele, iar tu, Ivan Feodorovici, vino cu mine în cabină. Acolo o să-i explicăm toate cele prietenului nostru de la Boston.

Coborînd cu Ivan Kurmacev în cabină, Slobodcikov îl rugă pe Semenov să le servească de tălmaci, făcu loc pe o margine a mesei şi, cu ajutorul fărîmiturilor şi bucăţelelor de pesmeţi, închipui pe ea un plan al coastei.

— Uitaţi-vă aci! spuse el. Iată, grămăjoara aceasta de fărîmituri închipuieşte tabăra indienilor şi bărcile aflate spre stînga ei... Cîte bărci sînt acolo? se adresă el lui Parsons.

— Bărci? La vreo zece, răspunse Parsons.

— Cam aşa ceva. La început au fost opt bărci, iar apoi au mai venit încă cinci — cu toatele sînt deci treisprezece bucăţi. Una peste alta, în fiecare barcă încap zece pînă la doisprezece inşi, aşadar trebuie să fie acolo cam vreo sută cincizeci de inşi. Grămăjoara de aci închipuieşte tabăra şi bărcile din dreapta. De dimineaţă erau aci cinci bărci, mai pe urmă au mai venit încă patru. Asta face nouă, iar cu totul douăzeci şi două. Eu o să debarc îndată iac-aici, şi Slobodcikov arătă cu degetul său gros tabăra din dreapta. Toţi băieţii noştri şi cu tine, dacă o fi să vii cu noi, să vă ţineţi alături de locul unde se sparg valurile. De bună seamă, trebuie să aveţi armele pregătite şi să fiţi cu ochii în patru! La o adică, treizeci de oameni să tragă, iar ceilalţi douăzeci să încarce. Ei, să nădăjduim că o să meargă... Cu alte cuvinte, eu am să plec singur înainte, ca să stau cu ei de vorbă. Întru întîmpinarea mea vor ieşi căpeteniile lor, vreo patru, cinci inşi.

— Cum, vreţi să mergeţi singur? Aceasta nu se poate! spuse enervat Parsons. Vă vor ciurui cu cuţitele ori vă vor lega cobză mai înainte ca ai dumneavoastră să ducă arma la ochi.

Slobodcikov zîmbi:

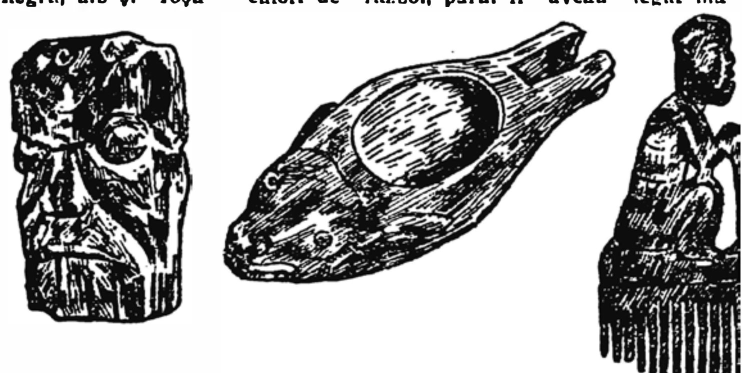
— Nu mă tem de cuţitele lor, iar de legat... să-ncerce să mă

lege! De bună seamă, sînt un popor viteaz, n-am ce zice, numai că mîncarea lor e doar peştele şi poamele pădureţe, iar eu mi-s hrănit cu pîine. Am crescut cu pîine. Apoi cu ce se îndeletnicesc ei? Nu se pricep decît să tragă cu arcul şi să vîneze peşte cu cangea, pe cînd eu pînă la douăzeci şi trei de ani am tot arat pămîntul. Tocmai de aceea am atîta putere. Slobodcikov îşi întinse braţele voinice şi strînse pumnii săi de urs. Cum să mă lege ei pe mine? Ascultă mai bine şi mai departe ce-ţi zic. Cînd oi începe să stau cu dînşii de vorbă, tu să nu pierzi din ochi tabăra din stînga, auzi, Ivan Feodorovici! Şi tunurile tot într-acolo să le îndrepţi din timp. Dacă, doamne fereşte, s-ar încurca iţele, pe uscat o să ne descurcăm noi, apoi pornim cu barca spre corabie. Totul este ca cele treisprezece bărci să nu se vîre printre noi. Tu să le ţii la depărtarea unei salve de mitralie. Numai că nu trebuie să tragi decît în caz de mare nevoie, căci ar fi păcat să prăpădeşti lumea. Ştii tu care să-ţi fie prima grijă? Ei nu vor îndrăzni niciodată să pornească la atac frontal împotriva corabiei fiindcă sînt oameni deştepţi şi ştiu că nu pot ţine piept tunurilor; dar dacă începem să ne retragem în caiacele noastre, îndată se vor amesteca printre noi şi atunci tu n-ai să poţi să tragi în ei, iar ei, urmărindu-ne pas cu pas, vor năvăli pe bord împreună cu noi. Şi vezi că sînt o mulţime! Cred că trebuie să fie la vreo cinci sute de oameni înarmaţi.

TRATATIVELE

Sfatul căpeteniilor şi al celor mai vestiţi ostaşi din cele trei triburi aliate se instalase între două dune şi marginea pădurii.

La loc de cinste, sub poala unui cedru roşu, uriaş, pe o ridicătură de pămînt aşternută cu rogojini, şedeau cei trei şefi de trib: Kokveltan, Iukkahaga şi Tlu-lu-luk. Ceva mai jos stăteau vrăjitorii Kiullut, Cian şi Pi-ce-an, cel mai mare vrăjitor şi vraci al şigalisilor. În jurul acestor două grupuri se strecuraseră vreo patruzeci de căpetenii şi ostaşi aleşi din cele trei triburi, aşezaţi după meritele şi situaţia fiecăruia în tribul său. Feţele lor erau vopsite cu negru, alb şi roşu — culori de război, părul îl aveau legat mă-

Obiecte din lemn

nunchi şi împodobit cu puf de vultur, pene, legături multicolore cu frumoase modele.

Sfatul era pe sfîrşite. In mijlocul unei tăceri solemne vorbiseră şefii de trib, apoi vracii şi mulţi alţii. Cei mai mulţi şigalisi erau de părere să nu se atingă de albi, bineînţeles dacă aceştia nu vor deschide singuri ostilităţile. Se socoteau răzbunaţi prin uciderea celor douăzeci şi doi de vînători de balene. Să atace cei dintîi două corăbii înarmate cu tunuri era curată nebunie. Chiar şi în cazul în care ar repurta victoria, aceasta i-ar costa zeci, poate chiar sute de vieţi de ostaşi. Dacă însă albii vor deschide singuri ostilităţile, lucrurile se vor schimba. Atunci n-o să mai fie cazul să ţină seama nici de forţele inamicului, nici de pierderile proprii. Trebuie să învingă cu orice preţ. Şi şigalisii ştiau să lupte, după cum se şi cuvenea unor războinici din tribul lor.

Iukkahaga şi cu căpeteniile lui spuseră că au venit aci ca nişte fraţi şi aliaţi ca să le ajute şigalisilor şi de aceea sînt gata să primească orice hotărîre a sfatului.

După aceasta s-a ridicat Kiullut, înalt şi slab, cu o pelerină scurtă pe umerii săi gîrbovi de bătrîn. Purta în cap o podoabă stranie din pene şi cozi de vulpe, iar pe braţe, mai sus de cot, şi pe picioarele-i slabe de bătrîn, dedesubtul genunchilor, brăţări din scoici, cu ciucuri şi clopoţei; peste obişnuita legătură ce-o purta pe şold, pusese acum, de asemenea, o cingătoare de vrăjitor cu o mulţime de amulete care sunau şi zornăiau la orice mişcare. Avea obrazul pictat cu cercuri negre şi albe încît nu se mai vedeau din el decît ochii strălucind înverşunat. Mişcările lui, însoţite de zăngănit şi zornăială, erau repezite, iar vorba aprigă şi înflăcărată. In cuvîntarea sa, Kiullut îşi vărsă întreaga ură.

Chema războinicii la luptă sfintă. Cerea sîngele albilor și, rostind tot felul de blesteme, îi conjura pe indieni să nu se împace cu albii. Vedeniile stîrnite de vrăjitoriile sale din ajun și cele ce s-au perindat prin fața lui de-a lungul orelor de nesomn din noaptea trecută, ca și norii însîngerați ce-i văzuse în zori de zi, erau aduși drept o mărturie că bătrînul Kiullut avea dreptate.

Cuvîntarea înflăcărată a bătrînului vrăjitor făcuse o puternică impresie. Se așeză gîfîind, sunînd din amulete și clopoței.

După el s-a ridicat Tlu-lu-luk. Era un războinic tînăr și zvelt, cu trăsăturile feței mari și energice. Însă în felul său de a fi, în toate spusele și mișcările lui avea ceva nesincer, o notă oarecum forțată. Cuvîntarea lui fusese construită inteligent, părea plin de bunăvoință pentru aliați; dar după ce a terminat și s-a așezat din nou, toți cei de față au rămas cu impresia unei amenințări ascunse, ce se ghicea îndărătul cuvintelor lui. Se simțise că e supărat de faptul că majoritatea înclină spre o rezolvare pașnică a conflictului.

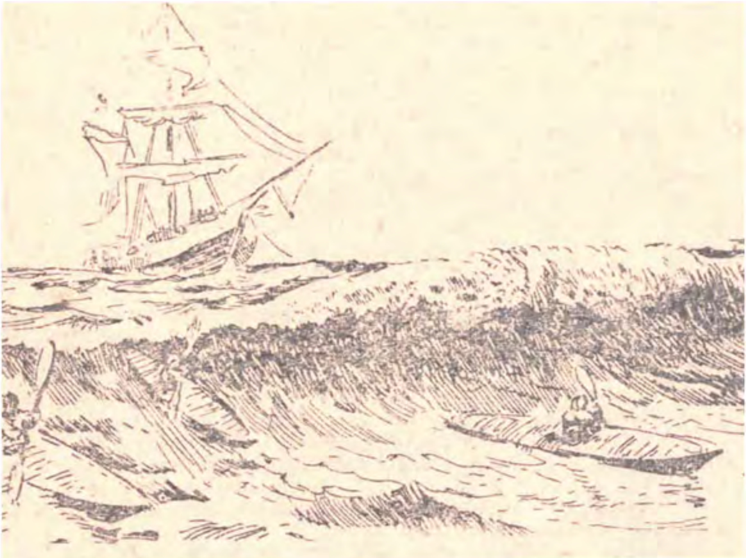
Oricît de impresionantă a fost cuvîntarea lui Kiullut și oricit de serioase erau argumentele lui Tlu-lu-luk, care militase și el pentru război, judecind după mersul adunării, hotărîrea fusese luată.

Era chiar luată, și Kokveltan urma s-o proclame cu glas tare; după aprobarea definitivă, această hotărîre devenea lege. Începînd de la șefii cei mai mari și pînă la cel din urmă tînăr care își pictase pentru prima oară obrazul în culorile de război, toată lumea urma să se supună întocmai acestei hotărîri.

Kokveltan se ridică în picioare. Era un bărbat voinic de vreo patruzeci de ani. Avea umerii obrajilor lați, falca de jos puternică, un nas drept și buze subțiri în colțul cărora se zărea o cută amară. Ochii negri și oblici ai șefului priveau hotărît și aspru.

Ca și ceilalți doi șefi de trib, Kokveltan purta și el o pelerină albă țesută și împodobită pe margine cu un desen complicat, în culori vii. O legătură în formă de con, cu același desen pe ea, îi reținea părul negru în care erau vîrite două pene de vultur. Întrucît dialectele șigalisilor, hughilor și kvineceeaților se deosebeau foarte mult între ele, vorbi în limba cinuk, pe care o înțelegeau aproape toți, întrucît devenise limba comercială comună pentru toate triburile de la malurile rîului Columbia și pînă în ținuturile populate de tlinkiți

— Frați și aliați, spuse Kokveltan, pirogile oamenilor albi s-au oprit în fața malurilor noastre. Nu știm pentru ce au venit, dar bănuiesc că vor să-și răzbune pe pîngăritorii căminelor noastre, uciși de noi. În ochii lui Kokveltan se aprinseră scîntei de ură. Ne vom adăpa bucuroși sulițele cu sîngele veneticilor. Fie ca sufletele lor să se ducă în împărăția de sub pămînt, unde sălășluiesc nelegiuitele *suflete ale fraților lor Dar nu toată lumea gîndește ca* mine. Înțeleptul șef de trib Iutramaki mi-a spus că Chiorul nu vrea vărsare de sînge între albi și noi Mulți dintre războinici au spus aci că înverșunarea inimilor lor a fost astîmpărată de sîngele vărsat și că dacă albii vor dori pace, să li se dea această pace. Acesta este glasul poporului șigalisilor. Inima mea nu s-a săturat încă, nu vreau pace cu oamenii albi și de aceea strig către voi: să nu vă încredeți în oamenii albi. Este mai bine să lovești tu cel dintîi decît să primești o lovitură pe neașteptate. Dar vă făgăduiesc să-mi stăpînesc inima și să pășesc pe calea păcii dacă aceasta o dorește poporul șigalisilor. De bună seamă voi pregăti totul în așa fel încît să nu

tim luaţi prin surprindere şi, la cel mai mic semn de înşelăciune, să putem lovi în duşman şi să-l nimicim.

Un freamăt de aprobare trecu printre ascultători şi Kokveltan îşi frecă fruntea în semn că mulţumeşte celor de faţă pentru încrederea acordată. Apoi explică adunării planul său de acţiune.

Avea la dispoziţie aproape trei sute de războinici şigalisi, şaptezeci de kvinececeaţi şi patruzeci şi ceva de hughi. Îşi făcuse o bună socoteală, zicînd că albii vor fi nevoiţi în orice caz să coboare pe mal şi, tocmai de aceea, îşi aşezase forţele principale în centru, între tabăra kvinececeaţilor, care se afla mai spre miazănoapte, şi cea a hughilor, mai la miazăzi de acest centru. Întărise ambele tabere prin detaşamente de şigalisi care sosiseră la aliaţii lor cu pirogi de luptă.

Planul lui Kokveltan coincidea cu prevederile lui Slobodcikov. Într-adevăr, în cazul unei încăierări cu albii, Kokveltan avea de gînd să-i zdrobească pe cei debarcaţi cu ajutorul grupării sale centrale, apoi să-i atace din flancuri, pe pirogi de luptă venind dinspre ambele tabere aliate, să-i urmărească îndeaproape pe albii în retragere, pătrunzînd împreună cu ei pe corăbii şi să pună mîna pe acestea, după ce vor fi nimicit tot echipajul. Totul fusese pregătit cu mult înainte de amiază. În marginea pădurii, acolo unde dunele ajungeau pînă pe sub poala ei, stăteau adăpostiţi aproape două sute de războinici indieni gata de luptă. Tot aci se aflau şi cei trei şefi de trib împreună cu Kiullut. În tabăra kvinececeaţilor şi a hughilor războinicii îşi pregătiseră pirogile împodobite şi şedeau acum pe nisip gata să intre în acţiune la primul semnal.

Soarele se înălţa tot mai sus pe cerul senin, aproape fără nori,

aprinzind mii de scintei pe fața oceanului. Aproape de amiază, dinspre promontoriu se întoarseră cu bine pe bricul rusesc caiacele de vinători. Pe ambele corăbii se stîrni mişcare. Sute de ochi negri priveau cu incordată atenție de pe mal atit cît le era cu putință. Rămase aci nemişcat, ancorat la pupă şi la proră.

Bricul american își ridicase velele şi acum manevra încet folosind orice adiere cit de slabă a brizei. Pe la amiază, o flotilă întreagă de caiace şi două baidare mari se desprinseră de bordul bricului *„Sfintul Nicolae"* şi porniră spre mal. *Ruşii şi aleuții se apropiară* fără grabă de locul unde se spărgeau valurile. Trecind cu bine această limită, debarcară pe nisip. O parte din ei rămase pe lîngă bărci, în timp ce vreo treizeci de inşi porniră înainte. La vreo două sute de paşi de tabăra hughilor se opriră în poziție de luptă cu armele pregătite. Era aci şi Parsons, palid, dar ţinîndu-se bărbăteşte, şi negurosul Sobacinikov, Maxim cel plin de singe rece şi Slobodcikov, însuflețit şi voios. Purta un caftan rusesc şi cizme. Era in capul gol şi părul său des şi negru filfiia răscolit de un vintuleț uşor. In miinile lui puternice, flinta grea de soldat părea o jucărie.

— Ei, cu dumnezeu înainte, spuse el, scrutind coasta mării Vedeți să nu vă dați în petic, băieți.

Ieşi înainte din rîndul tovarăşilor pregătiți de luptă, mătăhălos, mai înalt cu un cap ca oricare dintre ei. Se opri, îşi mută arma în mîna stîngă, vîrî două degete în gură şi scoase o fluierătură de haiduc atit de puternică încît păsărelele, care pînă atunci alergaseră pe nisip fără pic de teamă, se ridicară stol şi zburară, înspăimîntate. Ridicîndu-şi apoi cu amîndouă miinile arma deasupra capului, Sisoi o arată indienilor, apoi o puse pe nisip, desprinse de la cingătoare sabia lui veche de cazac, o puse alături şi porni încet in direcția taberei hughilor

Parsons se repezi după el, îl ajunse din urmă, il apucă de mînecă şi-i spuse emoționat :

— Mister Sisoi, este o nebunie! Vă rog să vă schimbați hotărîrea.

Sisoi înțelegea foarte puțin englezeşte, dar pornirea lui Parsons fusese atit de grăitoare încît nici n-a mai fost nevoie de tălmaci. Puse cu blîndețe mîna lui uriaşă pe umărul americanului pirpiriu :

— Ei lasă, lasă! *Doar nu-i pentru prima oară, spuse el* liniştitor şi-l răsuci binişor pe Parsons în loc, făcindu-i semn să plece îndărăt spre oamenii lui.

Cu un semn de neputință şi ridicind din umeri, Parsons se supuse în silă şi Slobodcikov porni fără grabă înainte, frămîntind nisipul cu cizmele lui şi aruncînd în juru-i priviri cercetătoare. După ce a străbătut jumătate din distanța dintre tabăra indienilor şi oamenii lui, se opri în loc.

Dinspre marginea pădurii, pe plaja intinsă, aplecați puțin înainte şi păşind uşor pe nisip cu picioarele lor desculțe, veneau spre Slobodcikov patru indieni cu fețele pictate şi pelerine albe. Cițiva paşi în fața celorlalți păşea Kokveltan, înalt şi voinic. Slobodcikov porni în intîmpinarea lor. Cind ajunseră la o distanță de vreo patru paşi, atît indienii cît şi Sisoi se opriră în loc.

În timp ce se apropia de ei, Slobodcikov îi studia pe indieni. Kokveltan, cu fața lui virilă, cam butucănoasă, dar care stîrnea to-

tuși un involuntar respect, ca și tînărul Iukkahaga i-au plăcut amîndoi. Tlu-lu-luk aproape că nu i-a atras atenția, dar bătrînul Kiullut l-a făcut pe călătorul acesta mult încercat să devină deodată foarte atent. Ochii vrăjitorului ardeau de o ură fățișă, iar miinile și le ținea amîndouă ascunse sub pelerină; aceasta nu i-a plăcut deloc lui Slobodcikov.

Fără a-l pierde din cîmpul său vizual pe bătrînul vrăjitor cu ciudata lui coafură, Sisoi își scoase fără grabă punga lui de tutun, își umplu luleaua, scăpără un foc, trase un fum, apoi trecu pipa lui Kokveltan.

— Ați venit pictați ca de război, spuse el în limba cinuk, pe care o cunoștea foarte bine. Dar noi nu vrem război. Ia mai bine fumează și tu și să ajungem la o bună înțelegere, adăugă el în rusește, făcîndu-i, plin de voie bună, cu ochiul lui Kokveltan.

Acesta îl ascultă atent, șovăi o clipă, apoi întinse mîna ca să ia luleaua.

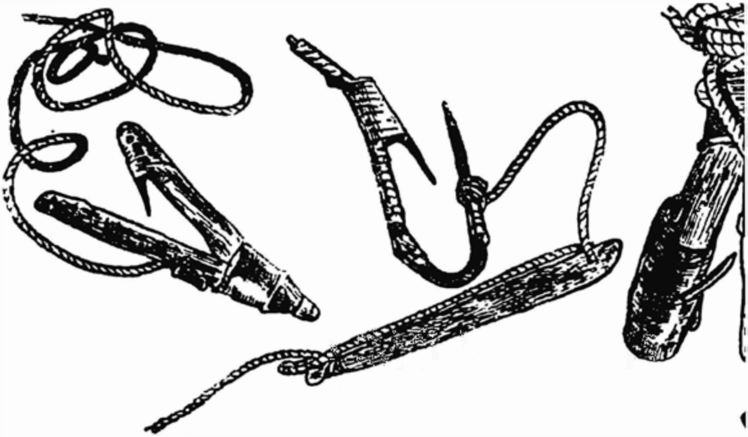
Dar nici nu apucă s-o atingă, cînd deodată Kiullut, desfăcîndu-și brusc pelerina, scoase un strigăt de luptă, se repezi la Slobodcikov și-l lovi din răsputeri în piept cu cuțitul său de piatră. Se auzi un zgomot surd de metal. Lovitura fusese atît de puternică încît voinicul navigator rus se clătină, dar rămase în picioare.

Lui Kokveltan ii scăpă o exclamație guturală de uimire.

Se petrecuse ceva de neînțeles. Lovindu-se de pieptul lui Sisoi, cuțitul de piatră a lui Kiullut se făcuse țăndări.

Kiullut sări îndărăt cu o expresie de deznădejde și spaimă în obraz. Nu știa deloc ce este o platoșă de oțel, pusă sub cămașă și haină.

Unelte de pescuit

Tlu-lu-luk ridică şi el cuţitul ca să lovească. Printr-o mişcare ageră, Sîsoi îi prinse mîna în degetele sale groase şi puternice ca de fier şi o strînse atît de tare încît tînărul şef de trib scăpă cuţitul jos. Slobodcikov îl împinse la o parte şi-i spuse lui Kokveltan cu un glas care se frîngea de emoţie:

— Este o trădare!

— Ba nu, o prostie şi o samavolnicie! răspunse Kokveltan.

Îi porunci printr-un gest lui Tlu-lu-luk să plece, apoi, întorcîndu-se cu faţa către războinicii indieni care se puseseră în mişcare, strigă cu un glas sonor care se auzi pînă departe ca toată lumea să rămînă pe loc.

Toate acestea se petrecuseră cu o repeziciune atît de mare încît numai foarte puţini dintre ruşi şi aleuţi au apucat să priceapă cele întîmplate şi să se repeadă în ajutorul lui Slobodcikov. Ochii lui Parsons străluceau de bucurie. I se părea că încă puţin şi se va încinge o bătălie, ruşii vor fi atraşi fără să vrea în luptă şi vor fi nevoiţi să răzbune moartea marinarilor americani.

Dar Sîsoi se întoarse şi le porunci tuturor cu un glas tunător să nu se mişte din loc, dar să fie cu ochii în patru.

Tlu-lu-luk se aplecă, îşi ridică cuţitul de jos, trăgînd spre Slobodcikov cu coada ochiului; în privirea lui se citea o spaimă superstiţioasă. Apoi se îndreptă din şale şi, aruncîndu-i lui Kokveltan o căutătură de lup, porni spre tabăra sa, înfăşurat în alba-i pelerină.

Iukkahaga şi Kokveltan se uitau cu respect şi teamă la voinicul navigator. La omul acesta totul era neobişnuit pentru ei; statura lui de uriaş, faţa uriţită de înspăimîntătoarea cicatrice, barba neagră şi deasă care-i creştea aproape de sub ochi, dar mai cu seamă invulnerabilitatea lui supranaturală şi curajul său.

— Eşti un mare vrăjitor! spuse şeful de trib al şigalisilor, ne-

putîndu-se hotărî să ia din mîna lui Sisoi luleaua aprinsă pe care acesta i-o întindea, ca şi cum nu s-ar fi întîmplat nimic.

Slobodcikov se ciocăni în piept cu osul degetelor îndoite. De sub haină se auzi zăngănit de metal.

— Ba deloc. Avem numai noi aşa, o mică şmecherie. Nu sînt vrăjitor. Nu-ţi fie frică, spuse el zîmbind

— Kokveltan nu cunoaşte frica! răspunse semeţ şeful şigalisilor. Stăpînindu-şi vitejeşte tremurul lăuntric, luă luleaua cu o mînă fermă, trase de cîteva ori în piept şi i-o trecu lui Iukkahaga. Acesta făcu acelaşi lucru şi întinse lui Slobodcikov luleaua. După emoţia prin care trecuse, Sisoi trase cu plăcere fumul în piept.

— Al naibii moşulică! mormăi Slobodcikov în ruseşte uitîndu-se cu neîncredere la Kiullut care bolborosea şi ţipa, făcînd gesturi ciudate, cu tîlc de farmece: cînd sufla în direcţia lui Slobodcikov, cînd dădea din mîini, scuturîndu-şi cu zgomot clopoţeii şi amuletele. Pelerina albă îi lunecase de pe umeri, iar lumina puternică a soarelui scălda acum trupul său uscat şi cafeniu de bătrîn, împodobit cu o mulţime de amulete.

Pentru orice eventualitate — cine ştie ce blestemăţie s-ar mai putea întîmpla — Slobodcikov scuipă peste umărul stîng, făcu semnul crucii şi spuse lui Kokveltan:

— Mai bine i-ai spune moşului să se care de aci că ne încurcă.

Kokveltan se uită la Kiullut. Descîntecele bătrînului vrăjitor îl liniştea şi-i dădeau puteri. Nădăjduia că aceste descîntece vor triumfa asupra puterii magice a Chiorului.

— Este un mare vrăjitor al ţării noastre, spuse el, şi în glasul său se simţea o adîncă stimă pentru Kiullut. Nu pot să-i dau poruncă.

Slobodcikov oftă amărît.

— Fie şi aşa, vrăjeşte acolo cît vrei, diavol bătrîn! bombăni el pe ruseşte. Trecînd apoi în limba cinuk, se adresă lui Kokveltan:

— Să stăm pe nisip şi să vorbim!

Slobodcikov şi cei doi indieni se aşezară. Îşi trecuseră rînd pe rînd luleaua şi trăgeau din ea.

Între timp bătrînul Kiullut continuă să vrăjească ca să alunge şi să conjure puterile magice ale vraciului rus cu un singur ochi. Făcînd aceasta, se retrăgea încet de-a-ndaratelea spre poala pădurii. Sufletul său fremăta de groază şi deznădejde. Adunîndu-şi întreaga vitejie şi voinţă, vrăjea înainte, simţind că se află acum pe ruinele fostei sale puteri. Exista doar pe lume un vrăjitor atît de mare de pieptul căruia cuţitul său de cremene, vrăjit şi sfinţit, s-a zdrobit ca un ţurţure fragil de gheaţă de o stîncă de granit! Pe umerii bătrîni ai lui Kiullut se abătea o nenorocire după alta.. Bătrînul nădăjduise că, după ce-l va fi omorît pe Chiorul, va reuşi să semene spaimă printre tovarăşii acestuia şi să-i ridice pe cei de un neam cu el la luptă. Crezuse că, după lovitura lui de cuţit, se va stîrni o mare încăierare în care indienii vor repurta victoria ce i-o vestiseră norii din zorii zilei. Şi iată că acum toate planurile lui şi toate încercările de a ghici viitorul erau zădărnicite.

Se retrăgea de-a-ndaratelea spre pădure, vrăjind şi rostind în neştire formule magice Sufletul său simplu şi naiv era în întregime stăpînit de noţiunile spirituale care domneau în tribul său. Sucul de plante pe care obişnuia să-l bea ca să cadă în extaz îi dădea o stare

de beție și-i provoca visuri zbuciumate și pline de vedenii. Vrăjitoriile și salturile sale nebunești îi dădeau amețeli și-l aduceau la pierderea cunoștinței. Toate acestea îl întăreau în credința că este înzestrat cu puteri supranaturale și că poate comunica cu duhurile. Ținea minte tot felul de semne care-i îngăduiau să prezică, mai bine decît oricare altul, vremea, sosirea peștelui, epocile cînd rădăcinile și fructele ajungeau la maturitate. Uneori prezicerile lui Kiullut se împlineau întocmai și aceasta ridica și mai mult autoritatea bătrînului vrăjitor, încrederea în el a celor din neamul său și adînca lor convingere că bătrînul este înzestrat cu o înțelepciune supranaturală. Era sincer și fanatic, devotat chemării sale, cu totul dezinteresat, incapabil de înșelăciune conștientă — de care dăduseră dovadă mulți alți vrăjitori, ca, de pildă, lacomul Cian, „șamanul" hughilor. Cu atît mai înspăimîntătoare și iremediabile îi păreau lui Kiullut loviturile aduse acum puterii sale spirituale.

Lohlox se ridică foarte îngrijorat de la locul unde stătuse la pîndă și se apropie de tatăl său adoptiv.

— Lohlox... Aprinde un foc acolo, în poiană... ca întotdeauna... Să-mi pregătești mai multă zeamă de fructe pentru o vrăjitorie mare... îngăimă Kiullut cu o voce care se frîngea. Dînd din timp în *timp din mîini și suflînd în direcția* lui Slobodcikov, Kokveltan și Iukkahaga, care se zăreau în depărtare, pe nisipul alb și strălucitor, vrăjitorul se îndreptă în urma lui Lohlox, spre umbra străvezie și tihnită a pădurii înalte de cedri, ca să-și continue netulburat farmecele în poiana tainică a șigalisilor.

Între timp, Slobodcikov purta tratative cu șefii de trib indieni. După ce a fumat cu ei laolaltă luleaua, era convins că nu vor îndrăzni să-i atace: se temeau acum să-i facă rău lui Slobodcikov,

Instrumente muzicale

deoarece acesta ar putea să le pricinuiască rău și lor: doar acum, conform concepțiilor lor, aveau în piept același suflet al fumului de tutun. Tocmai de aceea, nemaitemîndu-se de vreo trădare, Slobodcikov îi chemă pe Parsons și pe Maxim, care puteau să-i fie de folos în timpul convorbirilor, întrucît cunoșteau mai bine decît el limba cinuk.

Drept răspuns la mustrările pe care i le adresă Slobodcikov în legătură cu perfida asasinare a marinarilor albi, Kokveltan vorbi cu o minie stăpînită. Spuse că bătrînii satului îi primiseră pe albi ca pe niște frați buni, le dăduseră loc pentru tabără și le ajutaseră să taie lemne. Apoi a vorbit despre jafurile și silniciile săvîrșite de vînătorii de balene.

Fruntea lată a lui Sisoi se învineți de minie, ajungînd de culoarea cicatricei sale.

— Ia te uită ce mîrșăvie! făcu el supărat, uitîndu-se cu mustrare la Parsons. Bine. N-o să vă judec pentru acest lucru, spuse el lui Kokveltan, amestecînd cuvintele rusești cu cele din limba cinuk. Cum iți vei așterne, așa vei dormi. Numai un singur lucru să-ți spun, Kokveltan, dinșii sînt de pe la Boston — și Sisoi desenă pe nisip un steag american — iar noi sîntem ruși. Sînt două triburi deosebite, cum ar fi șigalisii și, să zicem, piskwalii. Dacă oamenii mei s-ar deda la jafuri, i-aș spînzura pe toți de catarge. Vrem să trăim în pace cu *oamenii de pe aci. Nu vreau să-mi fac păcate zicînd că toți cei de* la Boston sînt deopotrivă cu ăia cărora le-ați făcut seama. Mai sînt printre ei și oameni de treabă, dar pentru toți nu-mi bag mîna în foc. Pentru un singur lucru mă pun chezaș: că ai noștri nu vor face niciodată nici un fel de blestemății pe malul acesta. Pentru așa ceva jupuim pe oricare de viu. Am vorbit pe înțelesul vostru? întrebă el.

Kokveltan dădu din cap. Iukkahaga îl ascultase cu atenție pe Chiorul.

— Acum altă chestiune. Ia să-mi răspundeți voi cu mîna pe *inimă: i-ați omorît voi pe toți ăia ori mai țineți pe vreunul prizonier?*

Cu capul ușor aplecat, Kokveltan se silea să prindă întocmai *înțelesul cuvintelor. După ce înțelese, scutură din cap atît de energic* încît i se mișcară toate penele de vultur din legătura conică de pe cap. Spuse cu un gest hotărît al miinii:

— Pe toți! Nici unul n-a mai rămas în viață!

Și pe fața lui întunecată trecu un zîmbet de cruzime.

Parsons strînse din dinți. Pricepuse după gesturi despre ce era vorba.

Convorbirea fu întreruptă de un mic incident. Kokveltan aruncă întîmplător o privire în direcția taberei hughilor și pe fața lui trecu o expresie de uimire.

— Ce-i asta? întrebă el adresîndu-se lui Iukkahaga.

Slobodcikov privi și el îngrijorat în aceeași direcție. Hughii își coborau pirogile pe apă. Bărcile șigalisilor care veniseră dimineața *în ajutorul lor rămîneau și mai departe pe mal.*

Dîndu-și seama de cele ce se petrec, Iukkahaga spuse:

— Tlu-lu-luk ne părăsește.

Rușii se neliniștiră puțin, dar pirogile hughilor porniră întîi spre miazăzi, apoi cotiră brusc spre nord, ocolind pe departe cora-

biile albilor. Dîndu-şi seama de toate împrejurările care precedaseră această plecare, Slobodcikov se linişti.

— Prost aliat mai ai, îi spuse el lui Kokveltan.

Acesta ridică doar din umeri aruncînd o privire plină de dispreţ în direcţia flotilei hughilor, care se depărta.

Puteau acum să-şi continue convorbirea. De altfel, Slobodcikov nu se îndoia că Kokveltan îi spusese tot adevărul şi că indienii nu mai aveau la ei nici un prizonier. Totuşi, ca să înlăture orice umbră de îndoială, propuse:

— Aş da pentru fiecare marinar viu un preţ bun drept răscumpărare!

Ştia că dacă indienii ar mai fi avut la ei prizonieri, ar fi consimţit negreşit ca aceştia să fie răscumpăraţi. Nu puteau trage cine ştie ce foloase de la prizonieri, iar obiectele de fier căpătate în schimbul lor, le păreau indienilor de nepreţuit.

Dar Kokveltan clătină din cap:

— N-avem la noi nici un marinar viu. Nici unul.

Continuarea tratativelor nu mai avea nici un rost.

Galben la faţă, Parsons se ridică în picioare

— Plec, spuse el. Dar nu consider afacerea încheiată. Mă mai întorc aci!

Se înclină rece în faţa lui Slobodcikov şi porni spre mal.

Slobodcikov, Kokveltan şi Iukkahaga au mai fumat încă o lulea, au făcut schimb de daruri şi şi-au dat reciproc asigurări cum că între ei nu mai există de acum încolo nici o duşmănie. După aceasta, Slobodcikov şi cu tovarăşii săi se înapoiară la bric, iar indienii plecară spre tabăra lor. Pe la orele patru după amiază, cînd a început să bată vîntul, cele două bricuri au ridicat ancora şi au plecat.

PLECAREA LUI LOHLOX

Cîtă vreme corăbiile au mai zăbovit în fața coastei, chiar și atunci cînd și-au ridicat pînzele și au pornit-o spre larg, războinicii indieni erau pregătiți de orice, nefiind siguri că totul s-a terminat chiar atît de pașnic. Se și aflase însă că a doua zi tribul șigalisilor face o mare petrecere, iar Kokveltan a spus în auzul tuturora că-i poftește la „potlaci“ (chef) pe toți ostașii săi și pe cei aliați

Războinicii supravegheau mișcările corăbiilor, iar bătrînul Kiullut vrăjea într-o poieniță din pădure. Kokveltan îl invitase pe Iukkahaga în casa lui ca să-și mai refacă puterile. Trimise războinicilor kvinececeați o gustare îmbelșugată. Iukkahaga porni alături de Kokveltan spre satul șigalisilor. Drumul într-acolo trecea între dune și marginea pădurii. Malul se înălța treptat. În cele din urmă, deasupra rîpei din fața lor se arătară casele mari ale șigalisilor semănînd la înfățișare cu acelea ale kvinececeaților. Kokveltan și Iukkahaga trecură pîrăul pe două bîrne și suiră spre locul unde erau așezate casele

Satul era pustiu căci femeile și copiii plecaseră în interiorul țării, în alte sate. Acasă nu mai rămăseseră decît cîteva bătrîne lăsate ca să le gătească războinicilor. Printre ele era și mama lui Kokveltan.

Era o bătrînă de statură impunătoare, cu privirea ochilor săi oblici tot atît de inteligentă ca și a fiului ei — șeful tribului. Purta o pelerină scurtă de lînă; părul negru, cu foarte puține fire cărunte, era împletit în două cozi în fața urechilor, iar în spate îi cădea liber

pe umeri. Prin buza inferioară, care-i atirna mai jos de bărbie, era trecută o podoabă de os, mare cit o farfurioară. Bătrina il primi pe Iukkahaga și strigind doi sclavi, un bătrin și o bătrină, le porunci să intindă rogojini sub pinul de pe faleză. De aci se deschidea o priveliște intinsă asupra oceanului și a fișiei nesfirșite de plajă nisipoasă care se pierdea in negură... De aci se vedeau bine și cele două corăbii. In timp ce bătrina mamă a lui Kokveltan le gătea singură masa și prăjea in frigare, deasupra unui foc de lemne, bucăți de pește proaspăt, cei doi șefi de trib stăteau pe rogojini și priveau in tăcere zările.

— Iukkahaga, făcu Kokveltan, poporul șigalisilor și cu mine nu vom uita niciodată cit de nobil ne-ai venit in ajutor în clipele de cumpănă.

Iukkahaga făcu un gest, vrind parcă să inlăture aceste vorbe și răspunse:

— Sintem vecini și trebuie să ne ajutăm intre noi. Dezbinarea nu face decit să ne slăbească, iar prietenia sporește puterea ambelor triburi.

Un timp mai schimbară intre ei amabilități de același fel, apoi Kokveltan incepu să aducă vorba, mai de departe și despre altele. Pomeni de tatăl lui Iukkahaga, lăudindu-i, pe bună dreptate, marea indeminare la vinătoarea de balene. Apoi mai pomeni și despre respectul ce-l are față de Iutramaki, căpetenia cea mare a tribului kvinececeaților. Și, in sfirșit, spuse:

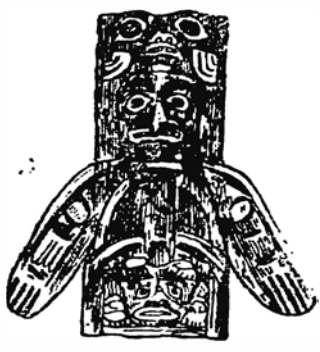
— Să nu mi-o iei in nume de rău, Iukkahaga, dar vreau să te intreb un lucru care s-ar putea să ți se pară jignitor. Ceea ce mă face să-ți pun această intrebare, nu este simplă curiozitate.

— Intreabă-mă, Kokveltan, spuse tinărul șef de trib. Cred că nu vrei să-mi aduci vreo jignire nemeritată.

— Ai o soră, cu numele de Hulaghit. Am auzit despre ea mult bine. Un singur lucru mă minunează: de ce n-o fi purtind podoabă la gură și cercei în urechi?

Iukkahaga își plecă rușinat ochii. După părerea lui, gura nepocită a Hulaghitei și urechile ei micuțe, nedeformate de perforare și greutatea cerceilor, o făceau urită. Și cit de tare suferea din cauză acestei urițenii însăși *Hulaghit*, ca și bătrina Laia! Dar ce era de făcut? Aceasta era voința duhurilor.

— Cind s-a născut Hulaghit, spuse Iukkahaga, in satele kvinececeaților copiii mureau de o boală înspăimintătoare. Ca de obicei, bătrînul Kiullut a făcut farmece ca să afle de la spiritele strămoșilor ce nume să-i dea micuței nou născute. Duhurile i-au pus numele de Hulaghit și au spus că fetița este sortită să rămină in veci o pocitanie, cu buze netăiate, fără cercei in urechi. Atunci molima ne va părăsi satul și nu se va mai intoarce niciodată la

Sculptură in lemn

noi, atîta vreme cît buzele şi urechile lui Hulaghit vor rămîne neatinse. N-a fost uşor să fie primită o asemenea jertfă, dar tata şi mama s-au învoit spre binele tribului nostru, iar fetiţa a rămas fără podoabele pe care le poartă oricare altă femeie. Cînd s-a făcut mare şi a aflat care este pricina acestei groaznice deosebiri dintre ea şi tovarăşele ei de joacă, Hulaghit s-a mîngîiat la gîndul că frumuseţea i-a fost jertfită pentru binele poporului ei iubit... Are o inimă vitează şi este o fiică credincioasă poporului ei, încheie Iukkahaga cu amărăciune, dar şi cu mîndrie.

Kokveltan îşi puse mîna pe genunchiul lui Iukkahaga.

— Este o jertfă nobilă care răscumpără orice, spuse el.

Mîncarea a fost adusă. Era minunată. În două vase mici, rădăcini murate din recolta anului, o băşică de focă cu icre, un blid mare de lemn cu grăsime de balenă amestecată cu tot felul de fructe de pădure, cîţiva somoni făcuţi pastramă, cartofi copţi pe o bucată de coajă de copac. Kokveltan îl pofti pe oaspetele său să treacă la mîncare şi cei doi şefi de trib flămînzi începură să înfulece cu poftă.

Lui Iukkahaga îi plăceau foarte mult rădăcinile murate; erau primele din recolta nouă pe care le gusta anul acesta. Tocmai de aceea, mai înainte de a începe mîncarea, îşi plecă fruntea şi adresă încet rădăcinilor rugămintea de a nu-i face nici un rău, ci dimpotrivă de a-l ajuta, a-i înzeci puterile şi a-l face mlădios şi rezistent întocmai ca şi mlădiţele care ar fi crescut din aceste rădăcini.

Între timp bătrîna sclavă le-a servit bucăţi de somon prăjit pe nişte beţişoare şi atît Kokveltan cît şi Iukkahaga le-au mîncat cu mare poftă, lingîndu-şi lacom degetele grase.

Deodată, în timp ce plescăiau şi mestecau de zor, Kokveltan ridică fruntea de parcă i-ar fi dat prin gînd o idee nouă.

— Hei, Iukkahaga! spuse el. L-ai văzut pe Mautk, fiul fratelui meu?

Iukkahaga puse la loc cartoful ce-l luase în mînă şi rosti cu căldură.

— Da, l-am văzut pe Mautk. Gura lumii spune că este un ostaş viteaz. Pe toată coasta noastră nu e familie care să-i refuze să-i dea fata lor de soţie.

Kokveltan dădu satisfăcut din cap. Propunerea lui fusese primită, putea deci acum să înceapă peţitul oficial, după datinele ţării, fără teama de a primi vreun refuz. Cei doi şefi de trib n-au mai atins această problemă rezolvată şi şi-au văzut de mîncare.

Masa se apropia de sfîrşit. Soarele lumina rogojina cu mîncărurile aşezate pe ea. Deodată, o umbră căzu pe cei care mîncau. Kokveltan văzu un războinic tînăr, lat în umeri, cu o faţă virilă şi frumoasă.

— E Lohlox, spuse Iukkahaga.

— Ia loc alături de noi, Lohlox! i se adresă prietenos tînărului şeful şigalisilor. Ia loc şi gustă din mîncarea noastră.

Dar Lohlox refuză orice mîncare.

— Am fost trimis de Kiullut la şefii triburilor ca să le împărtăşesc voinţa duhurilor, spuse el.

— Dar unde este acum venerabilul tău tată? întrebă Iukkahaga.

— Sufletul lui Kiullut nu s-a întors de-a binelea în trupul său. Vine şi pleacă iar. Trupul lui Kiullut stă întins în poiana sfîntă a şigalisilor, răspunse Lohlox.

— Te ascultăm, Lohlox, spuse Kokveltan oprindu-se din mîncat şi ştergîndu-şi miinile de rogojină.

— Cînd sufletul lui Kiullut s-a întors pentru cîteva clipe în trupul său, el mi-a spus: „Du-te la şefi" — cu toate că ochii lui Kiullut erau închişi, iar dinţii încleştaţi. „Du-te la şefii de trib şi spune-le că furtuna se va stîrni în cel mult două zile. Războinicii lui Iutramaki să pornească chiar diseară spre casă pentru ca furtuna să nu-i apuce în largul oceanului Iukkahaga şi cu ostaşii săi să nu zăbovească pe aci peste asfinţitul de mîine". Tatăl meu şi cu mine pornim chiar astăzi împreună cu ostaşii lui Iutramaki. Ne vor duce *pînă la gurile rîului nostru şi ne vor lăsa acolo.*

Cei doi şefi de trib primiră cu toată încrederea importanta veste adusă din partea duhurilor. Părea demnă de crezare, cu atît mai mult cu cît, într-adevăr, se apropia timpul furtunilor de toamnă.

Iukkahaga şi Kokveltan se apucară îndată să se pregătească în vederea îndeplinirii poruncilor primite de sus. Cel mai în vîrstă *dintre războinicii lui Iutramaki a fost încunoştinţat de călătoria* ce-i aştepta şi a început îndată, împreună cu tovarăşii săi, să examineze şi să pregătească cele două pirogi ale lor în vederea unei călătorii îndelungate. Războinicii trebuiau să vislească două zile şi două nopţi în şir ca să poată ajunge în satul lor la timp, înainte de dezlănţuirea furtunii.

Fără să mai aştepte potlaciul cel mare, Kokveltan împărţi daruri tuturor războinicilor. Întrucît Kiullut nu-şi venise în fire (ba aiura, ba dormea), în aşteptarea întoarcerii depline a sufletului său în trupul vrăjitorului, războinicii lui Iutramaki s-au culcat la umbra pădurii de cedri. Lohlox le făgădui că, pînă la apusul soarelui, tatăl său adoptiv va fi pus pe picioare. Aşa s-a şi întîmplat: în timp ce soarele era jos deasupra orizontului, bătrînul vrăjitor îşi reveni definitiv în fire şi Lohlox îl ajută să ajungă la bărcile lui Iutramaki.

Toţi kvinececeaţii şi toţi şigalisii se adunaseră ca să-i petreacă pe cei care plecau. O mulţime numeroasă de indieni, gătiţi cu ce aveau mai bun şi pictaţi în toate culorile, se strinseseră pe nisipul luminat de soarele care scăpăta spre apus. Kiullut, Lohlox şi toţi ostaşii lui Iutramaki se aşezară în bărci încă de pe uscat. Urmind obiceiurile ospitalităţii, şigalisii au pornit spre apă purtînd piroga pe braţe.

Umblînd alături de pirogă care se legăna greoaie pe braţele şigalisilor, care abia o puteau duce, Iukkahaga îi făcu cu degetul semn lui Lohlox. Cînd tînărul războinic se aplecă spre el, îi şopti la ureche:

— Spune-i Laiei să se pregătească. În curînd, şigalisii vor veni s-o peţească pe Hulaghit a noastră.

Pentru Lohlox ştirea aceasta a fost ca o lovitură de măciucă. Una era să se teamă că-l va lovi o durere şi alta să audă că această durere e de neînlăturat. Iukkahaga nu-şi dădu seama ce lovitură i-a dat prietenului său din copilărie. Se opri în apa pînă la genunchi, în bătaia valurilor înspumate şi făcu voios semne celor care plecau.

Războinicii lui Iutramaki vîsleau cîntînd sacadat şi monoton:

Iu-ha!

Ekka-ha!

Şi pirogile alunecau iute pe valuri. După ce soarele s-a ascuns, iar oceanul s-a întunecat, pirogile cele repezi ocoliră promontoriul.

Culcat comod pe fundul pirogii, Kiullut se căznea să nu adoarmă pentru ca sufletul său să nu se rătăcească în întuneric de trupul ce călătorea în barca purtată de valuri.

Rezemat de bord, Lohlox stătea cufundat în gînduri triste. Ce era de făcut? Îşi iubea cu înflăcărare tribul şi-i era pe deplin devotat. Şi iată că legile tribului îi răpeau fericirea, îi răpeau toată bucuria vieţii. Iar în afară de trib, îl aştepta sclavia ori moartea. Ce putea face?

Nici nu băgă de seamă că noaptea a trecut şi se dezmetici numai în clipa cînd, aruncată de un val, piroga scrîşni cu carena ei pe nisip.

Sărind în apa îngheţată care ardea ca focul, Lohlox îi ajută pe ceilalţi să tragă piroga la ţărm.

Luna nouă coborîse jos de tot deasupra liniei frînte a munţilor şi lumina slab oceanul şi stîncile de lîngă mal. Se vedea foarte puţin, dar Lohlox ghicea de minune împrejurimile. Cunoştea aci din copilărie orice tufă, orice piatră.

Lăsîndu-i pe Lohlox şi Kiullut pe mal, pirogile lui Iutramaki alunecară în unda mării care venise în întîmpinarea lor şi, în curînd, dispărură din vedere. Numai cîntecele vîslaşilor se mai auziră un timp prin vuietul valurilor. Kiullut şi Lohlox rămaseră singuri pe malul pustiu.

Inima lui Lohlox era plină de dor şi-l trăgea spre casă, spre satul natal. Dar Kiullut hotărî să facă un popas în pădure ca să se odihnească pînă dimineaţa lîngă foc. Lohlox se învoi, fiindu-i milă de bătrînul istovit.

Instalat comod lîngă foc de către fiul său adoptiv, Kiullut adormi adînc, iar Lohlox căzu pe gînduri. Nu-i mai rămăsese decît un singur lucru: să-l omoare pe Mautk, apoi pe Hulaghit, iar la urmă să-şi facă seama. Se vor duce atunci toţi în împărăţia morţilor, iar

acolo sufletele înțelepte ale strămoșilor le vor hotărî cele ce nu se puteau hotărî aci, pe pămînt. „Hulaghit va primi cu bucurie moartea, își zise Lohlox. Ea nu vrea să-i fie soție lui Mautk..."

In jurul lor întunericul se făcea tot mai des. Focul aproape că se stinsese, nu mai rămăsese decît jeraticul mocnind pe sub cenușă. Dar Lohlox nu luă aminte la aceste lucruri, fie gîndindu-se la tovarășa jocurilor sale de copil și de tînăr, fie căutînd să-și închipuie ce-i așteaptă în țara morților.

Sculptură în lemn

Kiullut se trezi, ca întotdeauna, puțin înainte de revărsatul zorilor. Contururile copacilor din jur se vedeau acum din ce în ce mai limpede. Somnul îl întărise pe bătrîn. Se uită la Lohlox și pricepu că tînărul n-a închis o clipă ochii. Kiullut fu uimit de expresia figurii lui obosite, plină de deznădejde. Și din nou sufletul bătrînului vraci se umplu de amărăciune. Așadar farmecele sale din ajun n-au servit la nimic. Voința forțelor misterioase care-i stăteau împotrivă se dovedise a fi mai puternică.

Bătrînul se uită mult timp la Lohlox, gîndindu-se la soarta fiului său adoptiv. Glasul inimii îl făcu să ghicească singura ieșire pe care o găsise Lohlox. Și la acest gînd se înspăimîntă.

Oare într-adevăr Mautk, Hulaghit și Lohlox trebuiau să moară?

— Fiule, ceea ce ai gîndit să faci este un lucru rău, spuse Kiullut, așezîndu-se pe vine și întinzînd spre jeratic mîinile sale înghețate.

Lohlox tresări. Fața lui luă o expresie închisă și mohorîtă. Nu-și ridică privirile spre Kiullut. Privea cu ochii micșorați și răi jeraticul care se stingea treptat.

— Fiule, ascultă pe un bătrîn care-ți vrea binele.

Ochii lui Lohlox se îngustară și mai mult, fălcile se încleștară. Continua însă să privească stăruitor și în tăcere tăciunii.

— Imi ești drag, Lohlox, spuse bătrînul cu o duioșie neașteptată. Imi ești drag, dar cinstea ta mi-e și mai dragă. Iar mai presus de orice îmi este scump binele tribului nostru... Mă auzi, fiul meu?

Lohlox tăcea.

— Mă auzi? urmă Kiullut. Ceea ce ți-ai pus în gînd să faci înseamnă nu numai o mare durere pentru bătrînul Kiullut, dar și dușmănie neîmpăcată între două triburi, poate chiar pieirea unuia dintre ele. Va fi prilej de război lung și fără cruțare. Iar dacă poporul nostru va scăpa totuși cu viață, de-a pururea, pînă la sfîrșitul veacului, lumea va blestema în legende și cîntece numele aceluia care a atras o asemenea nenorocire asupra tribului său. Asta o vrei, Lohlox?

Bătrînul tăcu.

Lohlox își ridică ochii asupra lui Kiullut. In ei se citea deznădejdea.

— Dar ce vrei să fac, tată? întrebă el cu glasul înăbușit, aproape fără a deschide gura. Nu pot să primesc să fie soția altuia.

— Pleacă de aci, Lohlox! Du-te în satul lui Iutramaki și locuiește acolo, fii un ostaș destoinic, iar eu aci îmi voi da toată

osteneala, îmi voi pune în joc toată ştiinţa mea pentru ca gîndul la Hulaghit să nu te mai frămînte, să ai inima uşoară şi liberă... Nu vreau să ştiu decît că trăieşti şi te mai gîndeşti la bătrînul Kiullut...

Lohlox se aplecă şi scotoci în foc; cenuşa sură se ridică de pe jeraticul stins şi se învîrteji în aerul rece al dimineţii de toamnă.

Argumentele puternice ale lui Kiullut îl uimiseră pe Lohlox. Gîndul că el ar putea să devină pricina nenorocirilor ce vor lovi neamul său îl înspăimîntă. Nu, el nu era în stare să facă nimic care ar putea să dăuneze tribului kvinececeaţilor. Şi Lohlox hotărî să-l asculte pe tatăl său adoptiv.

Rămase deci înţeles că se va pregăti chiar azi de drum, ca să-şi părăsească satul natal, poate pentru totdeauna. Va ieşi în largul oceanului pe piroga lui uşoară şi va reuşi, probabil, să ajungă pînă la satul lui Iutramaki mai înainte de a se fi stîrnit furtuna.

De mai bine de o zi şi o noapte Lohlox nu luase nimic în gură. Şi Kiullut îl sili să se hrănească bine cu grăsime de balenă şi pastramă de somon. Avea în faţa lui o cale lungă, foarte lungă şi deloc uşoară.

Se luminase de-a binelea cînd bătrînul şi tînărul au părăsit locul de popas şi au pornit la drum spre satul lor. Purtînd armele, podoabele de vrăjitor şi pelerina bătrînului, Lohlox păşea repede înainte, iar Kiullut, deşi nu avea nimic în mînă, se ţinea anevoie după el. Fiecare dintre ei era cufundat în gîndurile lui. Deodată Lohlox s-a oprit atît de brusc şi de neaşteptat încît bătrînul a dat peste el.

— Ce s-a întîmplat? întrebă Kiullut, aruncînd în jur priviri îngrijorate.

Dar Lohlox nu răspunse nimic. Se uita la nisipul alb al malului pe care se întipărise urma unei pirogi şi a unor paşi de om. Erau urmele a două perechi de picioare mici şi ale unei perechi de picioare mari.

Intr-un loc, un picior mic trăsese în nisip cîteva dire mici, la care se uita acum ţintă Lohlox, cu sprincenele încruntate.

— Ce-i cu tine, Lohlox? întrebă nedumerit Kiullut.

Dar Lohlox nu răspunse nimic, suspină adînc şi se repezi înainte, grăbindu-şi mereu pasul.

Iată şi trecătoarea din care se deschidea ochilor priveliştea satului. Drumeţii coborîră repede dealul.

Fuseseră văzuţi.

Femei bătrîne şi tinere, fete pe jumătate goale, copilaşi bronzaţi de toate vîrstele îşi părăsiră ocupaţiile şi se grăbiră întru întîmpinarea lui Kiullut şi Lohlox. O mulţime tăcută care sporea repede îi înconjură pe amîndoi. In zeci de ochi negri îndreptaţi asupra lor se citea îngrijorarea. Or mai fi în viaţă? N-au păţit nimic? Pentru cei de aci, războinicii pictaţi care i se păruseră atît de feroci lui Parsons erau părinţi, fraţi, soţi şi fii. Erau cei care-i hrănesc pe aceşti copii şi aceste femei, sprijinul şi apărarea lor împotriva forţelor duşmănoase ale întregii lumi străine, uriaşe şi crude care înconjura din toate părţile micul lor trib închegat într-un tot. Erau „cei dragi", cei ce munceau şi luptau pentru ei.

— N-au fost lupte. Sînt cu toţii vii şi nevătămaţi. Pace! Pace! repeta Kiullut, răspunzînd la întrebările mute ale femeilor care veneau mereu în grabă, tot mai multe la număr.

Fața zbircită, de obicei atît de severă, a lui Kiullut se făcuse acum mai blîndă. Amarul ce-i rodea inima se mai domoli puțin văzînd cum cuvîntul „pace" rostit de el aprindea pe fețele femeilor și copiilor reflexe de bucurie, ștergînd orice urmă de dor, frămîntare ori teamă.

Printre zeci de ochi negri îndreptați spre el, Lohlox îi găsi pe cei ce-i erau mai dragi decît orice pe lume. Și ochii aceștia străluciră *întîlnindu-i privirile*

— Plec din satul nostru, Hulaghit, îi șopti el prinzînd o clipă prielnică. Și ochii ce-i luminoși își pierdură strălucirea, învăluindu-se în lacrimi.

Kiullut se duse în casa lui, iar Lohlox în casa Laiei, ca să îndeplinească porunca lui Iukkahaga. Laia, mult prea mîndră ca să alerge în întîmpinarea lui pentru a afla vești, ședea pe locul de cinste lîngă războiul de țesut, lucrînd la o pelerină albă din lînă de berbec de munte pentru fiul său — șeful tribului.

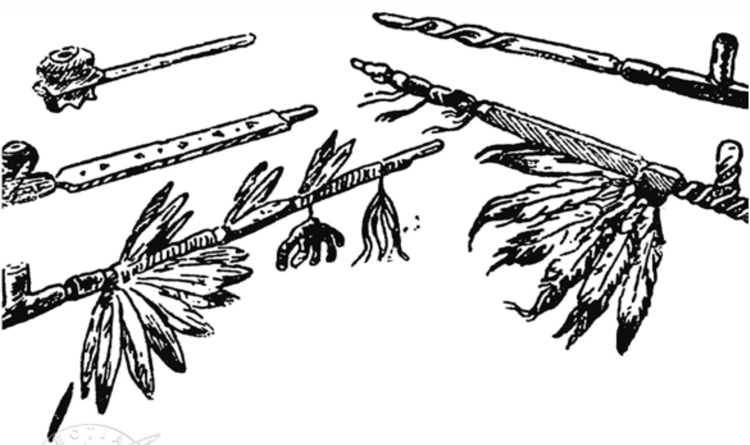
Oricîtă stăpînire de sine avea bătrîna indiană, totuși și ochii ei se deschiseseră larg la vederea lui Lohlox. Nu îndrăznea să respire, cuprinsă de o mare teamă. Hulaghit, care intrase în casă în urma lui Lohlox, se opri încetișor la ușă, rezemîndu-se cu umărul de ușorul ei, strîngînd tare degetele înlănțuite ale miinilor ei mici.

— N-a fost nici o luptă, Laia. Au rămas cu toții în viață și nimeni n-a fost rănit, spuse Lohlox și fața aspră a Laiei se lumină.

— Stai jos, Lohlox, spuse ea. Ești obosit. Hulaghit, adu-i de mîncare!

Dar tînărul războinic ridică mîna în semn că mai are ceva de spus.

— Laia, fiul tău Iukkahaga mi-a poruncit să-ți spun că, în curînd, șeful șigaliștilor va veni s-o pețească... glasul lui Lohlox tremură ușor... va veni s-o pețească pe Hulaghit pentru Mautk, fiul fratelui său.

Pipe

Fără a mai aştepta răspuns, Lohlox se întoarse spre uşa lingă care nu mai era Hulaghit. Căutind să calce apăsat, Lohlox ieşi din casă.

Kiullut punea deoparte tot ce avea mai bun ca să-i dea fiului său adoptiv. Dar acesta refuză legăturile de scoici care înlocuiau la indieni banii, refuză pieptarele şi pelerinele scumpe. Nu-şi luă decit puşca, uneltele de pescuit şi de vinătoare, o pelerină mai veche pe care o purta zi de zi, un „işkat" cu rădăcini murate şi citiva peşti uscaţi la soare; apoi se duse să-şi pregătească piroga. Nu voia să-l petreacă nimeni, nici să-l sărbătorească de plecare. De aceea, după ce şi-a încheiat pregătirile şi a tras piroga intr-un desiş de răchită, hotări să aştepte venirea nopţii ca să poată pleca la drum pe neobservate.

După ce-şi isprăvi pregătirile, se inveli cu cap cu tot în pelerina lui veche şi se culcă pe o piele de urs în casa cufundată in intuneric, in despărţitura familiei lui Kiullut, chiar în locul acela unde a dormit toată viaţa, de cind venise acolo ca băieţaş, cu mulţi, mulţi ani in urmă.

Acum stătea culcat aci pentru cea din urmă oară. Fumind în tăcere o pipă după alta, bătrinul Kiullut şedea la picioarele lui Lohlox şi nu-şi lua ochii de la el.

Se intunecase de tot. Focul din vatră ardea mai viu. Lohlox se mişcă.

— S-a făcut seară, tată? intrebă el.

— Da, Lohlox, răspunse incet bătrinul.

Lohlox se ridică.

— Rămii cu bine, tată! spuse el.

Bătrinul işi puse miinile pe umerii lui şi, timp de o clipă, îşi lipi obrazul zbircit de pieptul lat al tinărului.

— Umblă sănătos, Lohlox! spuse el apoi îndepărtîndu-l. Umblă sănătos! Mă voi gindi la tine in puţinele zile ce mi-au rămas de trăit

Lohlox ridică de jos un balot bine impachetat şi armele legate într-o rogojină şi ieşi grăbit din casă. Se furişă încet spre sat, fără să-l vadă nimeni şi incepu să coboare spre mal pe o potecă prin desişul de răchită.

— Lohlox! il strigă incet un glas de fată, cind ajunsese aproape de piroga lui.

Lohlox tresări şi-şi puse jos povara. Din intuneric veni spre el Hulaghit.

— Lohlox! repetă ea şi glasul i se frinse de durere.

Uitase de descîntecele lui Teţe, care o speriaseră atit de mult, de vorbele pline de tilc pe care i le tot spusese pe ocolite in zilele din urmă mindra Laia, care simţea ce se petrece în sufletul fetei, dar nu voia să vorbească deschis de acest lucru. Hulaghit uitase şi de teama ce-o avea faţă de duhuri şi de legămintul de a rămine credincioasă tribului ei drag, uitase de orice in afară de durerea ei cea mare şi de chipul iubitului ei.

Un crai-nou palid se ridicase deasupra promontoriului impădurit şi lumina lui slabă, fantomatică, cădea pe faţa lată a lui Lohlox. Gifiind din greu, cu braţele atirnindu-i pe lingă corp, tinărul războinic stătea in tăcere in faţa Hulaghitei

Aceasta il privea drept in ochi şi nu se mai sătura. Deodată işi

întinse miinile şi prinzindu-i intre palme capul, işi lipi pentru prima oară in viaţă obrazul ei de al lui.

— Hulaghit... şopti neputincios Lohlox, mingîind cu degetele tremurătoare părul des al fetei.

Simţi o lacrimă fierbinte a Hulaghitei rostogolindu-i-se pe obraz.

— Nu pleca, Lohlox ! şopti Hulaghit. Nu pleca. Mai bine m-ai omori... Hai să murim, Lohlox, să plecăm împreună in ţara morţilor. Ce zici, Lohlox ?

— Nu se poate! gemu el. Nu se poate, micuţa mea Hulaghit. Vai nouă că nu putem face aceasta !

O duse binişor spre piroga lui, pe care se aşezară amindoi alături. Ii impărtăşi cu glas scăzut înspăimintătoarele argumente ale lui Kiullut. Deşi le sîngerau inimile, erau siliţi să trăiască amindoi înainte, pătimind de dragul poporului lor.

Hulaghit asculta cu capul în piept.

Luna se ridica tot mai sus pe cer scăldind fața rîului cu lumina ei rece. Un vînt pătrunzător de toamnă foșnea printre crenguțele dezgolite ale răchitelor.

Hulaghit se sculă, frînse iără gînd o crenguță subțire și rămase în picioare, nemișcată și mută. Lohlox sări in picioare, o cuprinse în brațe și rămase astfel cîteva clipe, cu obrazul lipit de fața ei, scăldată în lacrimi reci. Pe urmă, aruncă grăbit in pirogă balotul cu lucrurile lui, împinse bărcuța ușoară pe apă, ajunse din cîteva lovituri de lopeți în mijlocul rîului și porni repede în jos pe firul apei.

Hulaghit îl urmări din ochi. Apoi, cu un strigăt ușor, o luă la fugă de-a lungul malului, printre tufișurile ce-o loveau în obraz. Fugea repede și ușor, coborînd în văi ori suind povîrnișuri repezi. Alerga de-a lungul malului din ce în ce mai inalt, dar micul punct întunecat de pe fața apei scăldată în razele lunei se depărta din ce în ce mai mult. Și cînd Hulaghit sui în goană culmea unui promontoriu inalt, nu mai văzu pe fața argintie a rîului nici un punct negru. Barca dispăruse după un cot.

Hulaghit căzu cu fața la pămînt și rămase astfel întinsă, fără lacrimi, fără nici un gînd și fără dorinți. Tocmai noaptea tîrziu o găsi aci Teje. Bătrîna sclavă o înveli pe tînăra fată, înghețată, supusă și mută, în pelerina adusă cu sine și porni spre sat, sprijinind-o cu dragoste.

Peste trei săptămîni, Hulaghit a devenit soția lui Mautk și șigalisul acesta cu fața prelungă s-a mutat în casa Laici.

SFIRȘITUL TRIBULUI ȘIGALISILOR

Acestui șigalis, Mautk, care se instalase pentru o vreme în satul kvinececeaților, i-a fost sortit să fie cel din urmă șigalis din lume. N-a scăpat cu viață decît mulțumită faptului că a plecat din satul său natal. Soarta celor din tribul său a fost înspăimîntătoare.

Parsons, omulețul cel mic din Boston, tată a cinci copii, om liniștit și cu frica lui dumnezeu, a rămas nemulțumit de rezultatul tratativelor duse cu indienii și a refuzat să considere încheiată această afacere. Stînd în picioare pe puntea bricului său și privind malurile muntoase ale continentului american, care se mistuia în zare, frămînta în minte planul unor operații viitoare. Trebuia, în primul rînd, să hotărască încotro s-o apuce.

Desigur că nu spre sud, la spanioli. După întîlnirea cu Slobodcikov nu-i mai venea să meargă nici în nord, la ruși, căci cei de acolo nu-l puteau înțelege. Nu-i mai rămîneau decît insulele Havai. Pînă acolo era departe și cam primejdios să întreprindă această călătorie cu un echipaj atît de redus. Dar numai acolo putea să spere să găsească oameni care să-l ajute la realizarea proiectelor sale.

In anii aceia, insulele Havai nu fuseseră încă ocupate de nici un stat. Dar vasele comerciale, militare, de pescari și de pirați, purtînd steagul a tot felul de națiuni, ancorau adesea lîngă aceste insule întrucît ele se aflau la o răscruce de drumuri, chiar în mijlocul Oceanului Pacific, aveau o mulțime de golfuri adăpostite și puteau aproviziona pe navigatori cu lemne, apă de băut, pește, carne de porc și fructe. Cel mai des veneau pe acolo americanii care făceau negoț cu China și se abăteau prin insulele Havai în drumul lor de la Capul Horn spre Canton. Parsons se hotărî deci. Nu-i vorbă că i-a mai de

curaj şi vîntul egal care bătea acum susţinut dinspre răsărit, parcă cu tot dinadinsul ca bricul să ajungă cît mai repede în insulele Havai.

Acolo lui Parsons i-a mers mai bine decît s-ar fi aşteptat. Pe una dintre insule lîncezea în inacţiune echipajul unui mare vas american care cu cîteva luni înainte se zdrobise de stîncile de lîngă coastă şi se scufundase. Cei treizeci de americani care scăpaseră cu viaţă reuşiseră să-i exaspereze în aşa hal pe locuitorii insulei cu jafurile şi fărădelegile lor, încît era de mult timpul să se mute altundeva. Sosirea lui Parsons a fost şi pentru ei o adevărată fericire. Au căzut repede la învoială cu el în toate privinţele şi s-au îmbarcat pe bric unde au fost puşi la dispoziţia şefului de echipaj, roşcovanul O'Hara.

Parsons era acum nu numai comandantul unui echipaj numeros şi cu experienţă, dar a şi încheiat îndată un tîrg foarte avantajos pentru el. Calele vasului american scufundat fuseseră pline de tot felul de mărunţişuri — mărgele ieftine, panglici colorate şi nasturi multicolori, oglinjoare, linguri de fier şi cuie strîmbe. Toată marfa aceasta fusese destinată pentru a fi schimbată pe perle şi alte mărfuri preţioase pe care le posedau locuitorii necivilizaţi ai insulelor din Pacific. În timpul naufragiului, echipajul reuşise să salveze o parte din încărcătură şi Parsons a cumpărat imediat de la matelotii săi cei noi tot ce mai aveau. Nu putea uita ce de blănuri scumpe aveau indienii de pe litoralul nord-vestic al Americii. De rîndul acesta, n-are să mai vină la ei cu mîna goală. Mărgelele şi panglicile acestea — marfă de bîlci — îi vor ajuta să ducă la bun sfîrşit admirabilul său plan.

În primăvara anului 1809, bricul lui Parsons a apărut din nou în dreptul satului şigalisilor şi a ancorat în radă. Sosise noaptea pe întuneric şi dimineaţa locuitorii l-au privit cu îngrijorare şi emoţie. Aveau şi de ce să fie neliniştiţi: şeful lor, Kokveltan, şi aproape toţi războinicii erau plecaţi la vînătoare, departe în pădure, iar în sat nu mai rămăseseră decît bătrînii, femeile şi copiii. Un sol a fost trimis deci, fără zarvă, la Kokveltan. În aşteptarea întoarcerii şefului de trib şi a războinicilor, indienii se fereau să iasă din casele lor şi supravegheau îngrijoraţi mişcările albilor.

Aceştia însă nu s-au dedat la nici un fel de acte duşmănoase. Dimpotrivă, căutau din răsputeri să-şi demonstreze intenţiile paşnice. Parsons a coborît pe mal însoţit de o mînă de mateloţi aproape fără arme şi şi-a întins mărfurile pestriţe pe pietrele de pe mal şi prin gesturi îi invita pe băştinaşi să treacă la cumpărare. Zîmbea de zor şi făcea chiar ploconeli. Indienii nu se grăbeau. Dar Parsons era plin de răbdare, nu pleca ci răscolea mărgelele şi flutura în vînt panglicile multicolore.

Cei dintîi s-au apropiat de ei copiii. Nu erau în stare să-şi stăpînească curiozitatea. Parsons i-a răsplătit din plin pentru această încredere. Prietenos şi zîmbitor, le-a mîngîiat capetele ciufulite şi le-a împărţit daruri. Copiii s-au întors la mamele lor cu panglici, nasturi şi sticle colorate, fluiere vopsite. A mai trecut un ceas, apoi încă unul şi încetul cu încetul întreaga populaţie din sat s-a îngrămădit pe mal în jurul lui Parsons şi al mărfurilor sale.

A început schimbul în natură, Parsons a fost dintîi foarte generos, dădea patru cuie pe o blăniţă mică de veveriţă. Femeile răscoleau de zor prin toate ungherele locuinţelor lor, scoteau afară blănurile de

cerbi, vulpi, veverițe și castori de mare și le cărau in grabă pe mal ca să le dea acolo in schimbul comorilor aduse de albi. Dar prețul blănurilor scădea văzind cu ochii. Parsons nu mai dădea acum decit un singur cui pentru o blană de vulpe. După citeva minute a incetat de tot plata in cuie, nu mai dădea pe blănuri decit nasturi și mărgele, iar atunci cind mulțimea de femei cu blănurile de animale in brațe a crescut intr-atit incit ocupa acum toată plaja, Parsons și-a incărcat deodată toate mărfurile în șalupă și a plecat impreună cu marinarii săi înapoi pe bric.

Lucrul acesta i-a uimit pe toți. Mulți erau dezamăgiți. Cei care apucaseră să-și dea blănurile se lăudau cu cuiele și nasturii căpătați in fața celor care n-au mai avut timp să facă schimbul. Ca să-l ademenească pe Parsons să coboare iar pe mal, indienele și-au intins blănurile pe nisip, in locurile unde se vedeau cel mai bine. Cei mai indrăzneți dintre adolescenți au incărcat blănurile in pirogi, s-au îndepărtat de mal și acum roiau pe valuri în jurul bricului. Parsons zimbea, le făcea cu pălăria și-i invita prin semne la el in vizită. In cele din urmă, tinerii cei mai curajoși s-au suit pe bric. Au fost primiți prietenește și, in schimbul blănurilor, li s-au dat cuie. In curind, negoțul se făcea chiar pe bordul bricului.

Cind Kokveltan impreună cu războinicii săi s-a intors in satul natal, n-a mai găsit acasă decit bătrîne cu prunci. Toate pirogile cite erau în sat foiau pe mare intre bric și mal. La inceput Kokveltan a fost cit se poate de ingrijorat. Dar cei care se intorceau de pe bric îi arătau comorile căpătate de la oamenii albi și-i povesteau care mai de care cu cită prietenie și bunăvoință au fost primiți. Aceasta l-a făcut și pe Kokveltan să se liniștească.

Și de ce s-ar fi așteptat el la rele din partea oamenilor albi? Doar și in toamna trecută a fost aci Chiorul, care n-a făcut nimănui nici un rău; a fumat chiar pipa păcii împreună cu Kokveltan și aliații acestuia. Omul cel măruntel cu pălăria mare, șeful oamenilor

de pe piroga aceasta uriașă cu aripi albe, a fost și el aci în toamna trecută și Chiorul s-a purtat cu el ca un prieten. Și apoi cît de avantajos era acest schimb pentru tribul șigalisilor! Kokveltan era deștept și nasturii și mărgelele nu-l ispiteau prea mult; în schimb, cuiul îi părea un lucru neasemuit de prețios. Era fier! Misterioasa piatră tare a oamenilor albi! Ce vîrfuri de săgeți! Ce cuțite, topoare, ostii și sape se puteau face din el! De altfel, nici nasturii și mărgelele nu erau de lepădat, căci în schimbul lor puteau căpăta multe lucruri de la triburile care locuiau în munți, departe de mare și care deci nu se mai întîlniseră cu fețele palide. Parcă intr-adins, Kokveltan și războinicii săi avuseseră noroc la vînătoare și se întorceau cu numeroase blănuri, atît de prețuite de oamenii albi. Cum era să scape un asemenea prilej, să nu-și vîndă blănurile?

Parsons calculase și pregătise totul dinainte. De îndată ce Kokveltan și războinicii săi s-au urcat pe bric au fost înhățați și ferecați în lanțuri. Tunurile de pe bric au deschis focul. Trăgeau în pirogile numeroase și pline de oameni care împînziseră marea între bric și coastă. In aceste pirogi era aproape tot tribul șigalisilor.

Obuzele de tuci răsturnau pirogile, le scufundau, nu le lăsau să acosteze pentru ca să nu scape nici un singur om.

După ce toate pirogile au fost scufundate, Parsons a debarcat pe mal împreună cu marinarii săi. Știa că acum n-are cine să-i mai opună rezistență și nu se mai temea de nimic. Se ducea din casă în casă, scotea afară femei, bătrîni și copii și-i omora. Vrînd să-și guste pînă la capăt răzbunarea, l-a dus pe mal pe Kokveltan împreună cu războinicii lui ca să privească cum mor neamurile lor. Pe urmă au fost uciși și toți războinicii. Pe Kokveltan, Parsons l-a omorît cel din urmă.

După ce în sat n-a mai rămas un suflet de om, Parsons cu ajutoarele sale a mai trecut o dată prin toate casele pustii, cercetînd cu grijă averile șigalisilor ca să care pe bric orice lucru care avea cea mai mică valoare. Dar acum nu căra numai blănuri; aduna cu grijă panglicile, cuiele, mărgelele și nasturii pe care le împărțise chiar el indienilor. Nu era doar să piardă atîta bunătate de marfă! Putea să-i prindă bine ca să mai facă negoț cu alți „sălbatici".

Se făcuse întuneric. Terminîndu-și treburile Parsons a dat foc caselor șigalisilor și s-a întors pe bric împreună cu mateloții săi. A poruncit să ridice imediat ancora. Vîntul a umflat pînzele și bricul a pornit în larg. Dar în spatele lui, deasupra malului întunecat care se depărta din ce în ce mai mult, s-a mai văzut mult timp vîlvătaia incendiului.

Ardea atît de puternic încît s-a văzut chiar și în satele depărtate ale kvinececeaților și hughilor. Inspăimîntați și plini de îngrijorare, indienii din triburile vecine priveau la pata aceea purpurie de pe cerul întunecat care le vestea și lor cumplita soartă ce-i aștepta pe toți...

(Traducere — din revista „Vokrug Sveta" — de Tatiana Berindei)

SFIRȘIT

Tiparul executat la Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. STALIN"

2012

CLUB COLECȚIA Povestiri ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

cpsf.info

prelucrare
&
editor
Costin Teo Graur

i.m. Pompilu

Au scanat, corectat, prelucrat.

Ceea ce nu au fost în stare redacțiile Știință și tehnică sau cei care au dat să continue CPSF, au reușit, cu multă dăruire, muncă și cheltuială, acești entuziaști.

Lor trebuie să le mulțumim pentru că avem acum posibilitatea să (re)citim legendara Colecție.

clandher
flash_gordon
evilgheorghe
krokodyliu
progressivefan3
car_deva
coolio
fractalus
panionios
nld68
un anonim (RK)
Gyuri
hunyade
dl. Dan Lăzărescu
Cilly Willy
fizikant
Doru Filip
connieG

(dacă este omis cineva, vă rog un email și reparăm greșeala!)

1 leu